

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

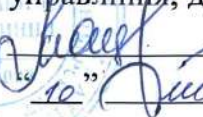
Завідувач кафедри, професор

 Тетяна ШАБАТУРА

“ 8 ” листопада 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

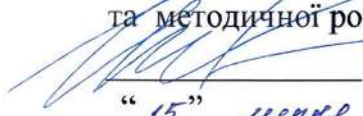
В.о. декана факультету економіки та управління, доцент

 Тетяна МАЦІЄВИЧ

“ 10 ” листопада 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, доцент

 Інна МАЛЕЦЬКА

“ 15 ” листопада 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОП 06 «ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

(назва рівня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 «ЕКОНОМІКА»

(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

(назва освітньої програми)

**СТРУКТУРНИЙ
ПІДРОЗДІЛ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

(назва факультету)

ОДЕСА – 2024

Робоча програма освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства» для здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності.

Розробник програми: Аліса ШЕВЧЕНКО, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри **економічної теорії і економіки підприємства**

Протокол № 14 від « 04» липня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ШАБАТУРА

Гарант освітньої програми

(підпис)

Олександр ГАЛИЦЬКИЙ

© Аліса ШЕВЧЕНКО, ОДАУ, 2024 рік

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> Спеціальність <u>051 «Економіка»</u>	Обов'язкова	
Модуль - 2	Освітня програма <u>Економіка</u> (назва освітньої програми)	Рік підготовки	
Змістових модулів 2		1-й	1й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин 150		2-й	1,2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -4 самостійної роботи здобувача -6	Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		30- год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		28-год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		92- год.	132 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		іспит	іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 58/92

для заочної форми навчання – 18/132.

2.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Ускладнення характеру діяльності підприємств як наслідок наростання кризових явищ у вітчизняній та світовій економіці висуває нові вимоги до інструментів управління діяльності підприємств. Все більш чітко проявляється необхідність в удосконаленні відомих нині й розробці нових рішень теоретичного та прикладного характеру, спрямованих на забезпечення високої ефективності аналітичної й управлінської діяльності підприємств в ринкових умовах. Саме тому в даний час склалися об'єктивні передумови для застосування в системі управління діяльністю підприємств такого інструмента, як економічна діагностика, який дозволяв би проводити детальне дослідження, одержувати достовірну і повну інформацію про діяльність підприємств, яка б служила базою для розробки та прийняття ефективних управлінських рішень. Застосування економічної діагностики в процесі управління господарською діяльністю підприємств дозволить своєчасно виявляти і розпізнавати стан підприємства за непрямыми ознаками, що є особливо актуальним в умовах змінності та невизначеності зовнішнього економічного середовища. В цілому це обумовлює потребу в знаннях теорії і практики з освітнього компонента «Економічна діагностика підприємства».

Освітній компонент «Економічна діагностика аграрного підприємства» відноситься до складу обов'язкових навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Економіка» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мета освітнього компонента - формування в майбутніх фахівців знань про використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану аграрного підприємства.

Предмет освітнього компонента: процес економічної діагностики аграрного підприємства.

Завдання освітнього компонента є теоретична та практична підготовка здобувачів з наступних питань:

- розкриття економічної сутності діагностики підприємства;
- оцінювання стратегічного протистояння підприємств - конкурентів;
- ознайомлення із алгоритмом проведення діагностики конкурентного середовища підприємства;
- вивчення схеми діагностики конкурентоспроможності підприємства;
- опанування алгоритму діагностики конкурентоспроможності продукції підприємства;
- оцінка виробничого потенціалу підприємства;
- дослідження економічної безпеки підприємства.

У результаті вивчення освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства» здобувач отримає:

Знання:

- - знання та розуміння формулювання, аналізу та синтезу рішень науково-практичних проблем з економічної діагностики аграрного підприємства;
- знання та розуміння обирання ефективних методів управління економічною діяльністю, обґрунтовування запропонованих рішень на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;
- знання та розуміння алгоритму збору, обробки та аналізу статистичних даних, науково - аналітичних матеріалів, необхідних для вирішення комплексних економічних завдань;

- знання та розуміння обґрунтування управлінських рішень щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;
- знання та розуміння новітніх теоретичних підходів, закономірностей, принципів і особливостей формування системи економічної діагностики аграрного підприємства;
- знання та розуміння прийомів та процедур, які застосовуються в процесі економічної діагностики аграрного підприємства;

знання та розуміння методичного інструментарію економічної діагностики окремих складових потенціалу аграрного підприємства..

Вміння:

- застосування знань та розумінь розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань управління в аграрному підприємстві;
- застосування знань та розумінь приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів та методів;
- застосування знань та розумінь визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів;
- застосування знань та розумінь оцінювати можливі ризики та наслідки управлінських рішень в результаті проведеного економічного діагностування аграрного підприємства;
- застосування знань та розумінь організувати діагностичну роботу на аграрному підприємстві, щодо оцінки ефективності його діяльності.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства» у здобувача формуються:

інтегральна компетентність:

(ІК) Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 5. Здатність працювати в команді
- ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

фахові (спеціальні) компетентності:

- СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК 2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

- **СК 3.** Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- СК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.
- СК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем
- СК 11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення

Програмні результати вивчення освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства»:

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 4. . Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

- ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

- ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію

соціально-економічних досліджень.

- ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
- ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
- ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем
- ПРН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективності функціонування та розвитку аграрного підприємства в конкурентному середовищі.												
Тема 1. Предмет і завдання освітнього компонента	13	2	2	-	-	9	13	2	-	-	-	11
Тема 2. Діагностика конкурентного середовища аграрного підприємства	13	4	2	-	-	7	13	-	-	-	-	13
Тема 3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	13	2	2	-	-	9	14	2	-	-	-	12
Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності і аграрного підприємства	13	2	2	-	-	9	14	-	2	-	-	12
Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності і продукції аграрного підприємства	13	2	2	-	-	9	13	-	-	-	-	13
Тема 6. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	13	4	2	-	-	7	13	-	2	-	-	11
Модульна контрольна робота №1	2		2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	80	16	14	-	-	50	80	4	4	-	-	72
Модуль 2.												
Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу аграрного підприємства та оцінка його стану												
Тема 7. Управлінська діагностика	14	2	2	-	-	10	14	-	-	-	-	14
Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства	14	4	2	-	-	8	14	2	2	-	-	10
Тема 9. Фінансова діагностика	14	4	4	-	-	6	14	4	2	-	-	8
Тема 10. Діагностика економічної безпеки	14	2	2	-	-	10	14		-	-	-	14
Тема 11. Діагностика економічної культури підприємства	12	2	2	-	-	8	14	-	-	-	-	14
Модульна контрольна робота №2	2		2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим	70	14	14	-	-	42	70	6	4	-	-	60

модулем 2												
Усього годин	150	30	28	-	-	92	150	10	8	-	-	132

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективності функціонування та розвитку аграрного підприємства в конкурентному середовищі.

Тема1 . Предмет і завдання освітнього компонента.

Основні поняття економічної діагностики та економічного аналізу. Аналіз організаційної підсистеми. Аналіз економічної підсистеми. Мікроекономічний, ретроспективний та перспективний аналізи. Методи діагностики. Предмет, об'єкт, завдання та методологія економічної діагностики. Структурно-логічна схема. Порівняння змісту економічної діагностики та економічного аналізу.

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища аграрного підприємства

Методичні особливості проведення діагностики галузі. Зміст та інформаційна база дослідження. Первинна та вторинна інформація. Алгоритм проведення дослідження за методикою М. Портера. Порядок проведення діагностики. Визначення профілю галузі. Діагностика сил конкуренції. Основні сили конкуренції за М. Портером. Оцінка інтенсивності суперництва на «центральному рингу»; чинники інтенсивності. Потенційні конкуренти, аналіз імовірності входження в галузь. Економічні можливості постачальників ресурсів і покупців (споживачів) продукції галузі. Оцінка конкурентних позицій підприємств – основних суперників. Карта стратегічних груп як основний діагностичний спосіб визначення конкурентних позицій суперників. Вибір стратегічних змінних. Оцінка результатів побудови. Аналіз найближчих конкурентів; майбутні цілі й поточна стратегія, припущення і можливості. Оцінка перспектив розвитку галузі. Виділення провідних чинників успіху в галузі, їх оцінка. Чинники, що ґрунтуються на науково-технічних перевагах, організації виробництва, маркетингових нововведеннях. Узагальнення отриманих результатів за попередніми етапами. Оцінка перспектив розвитку галузі. Аналіз можливостей структурних трансформацій.

Тема 3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів

Конкуренція як основний зміст відносин між підприємствами в умовах ринку. Параметри оцінки конкурентів. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку. Підходи до аналізу конкурентів. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції. Результати аналізу стратегічних груп та їхнє застосування. Джерела й методи одержання інформації для аналізу діяльності конкурентів. Застосування SWOT-аналізу в діагностиці протистояння підприємств-конкурентів на досліджуваному ринку. Загальна оцінка методичного підходу. Перелік і характеристика чинників, що визначають сильні та слабкі сторони підприємства, можливості й загрози.

Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності аграрного підприємства

Конкурентоспроможність підприємства: сутність, проблеми визначення й оцінки. Поняття конкурентоспроможності підприємства. Еволюція поглядів щодо джерел конкурентних переваг. Оцінка конкурентоспроможності підприємства за М. Портером. Ринкова конкурентоспроможність. Конкурентний статус підприємства, його оцінка. Конкурентний статус у визначенні І. Ансоффа, методичні аспекти обчислення його рівня. Межі значень показника КСП. Взаємозалежність конкурентних переваг і конкурентного статусу підприємства. Порівняльна діагностика конкурентоспроможності підприємств-суперників. Методичні підходи до порівняння суперників, використання провідних чинників успіху в галузі. Процедура оцінки. Особливості оцінки вагомості чинників. Інтегральна оцінка конкурентоспроможності: переваги й недоліки

Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності аграрного продукції підприємства

Конкурентоспроможність продукції: сутність і особливості оцінки. Основні аспекти визначення конкурентоспроможності продукту: корисність, ціна споживання та здатність пропозиції. Особливості оцінки конкурентоспроможності продукції порівняно з

конкурентоспроможністю підприємства. Інформаційна база оцінки. Процедура оцінки конкурентоспроможності продукції. Основні етапи оцінки, завдання кожного з них. Особливості вибору аналогів та базових зразків. Склад ціни споживання. Інтегральна оцінка конкурентоспроможності виробу. Зведена оцінка конкурентоспроможності продукції і конкурентоспроможності підприємства. Експертний вибір відмітних ознак виробу та їх оцінка. Особливості визначення рангів та зважених оцінок. Обчислення загальних показників та їх аналіз.

Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу аграрного підприємства та оцінка його стану

Тема 6. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства

Підприємство як майновий комплекс. Статична і динамічна концепції підприємства та їх відображення у методичних підходах до оцінки майна. Затратна оцінка майна. Ціна майна, що «входить» у баланс і «виходить» з балансу. Фізичне, функціональне, технологічне й економічне старіння майна і врахування його зношеності у відновній оцінці. Ліквідаційна оцінка майна підприємства-банкрута. Справжня економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу. Проблема ринкової оцінки майна та її розв'язання в сучасній економіці. Задачі оцінки: фіскальна, захисту прав власності. Основні методичні підходи до ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу, що приносить дохід; їх загальна характеристика. «Дохідні» методи оцінки майна. Метод капіталізації доходу, сфера його раціонального використання. Показники чистого прибутку й грошового потоку як основа оцінки. Проблеми використання методу: визначення чистого доходу й вибір ставки дисконтування. Метод дисконтування майбутнього доходу. Проблеми прогнозування грошових потоків, їх розв'язання. Модель CAPM і обчислення ставки дисконтування. Ринкові порівняння і аналогова оцінка підприємства. Гудвіл і його оцінка. Поняття гудвілу і методичні підходи до його оцінки. Метод надлишкових прибутків як сукупна оцінка активів. Метод роялті для оцінки нематеріальних активів. Оцінка активів, по яких немає сформованого ринку, – метод створення

Тема 7. Управлінська діагностика

Сутність управлінської діагностики та організація її проведення. Управлінська діагностика як особлива дослідницька діяльність. Своєрідність проведення діагностики й можливостей використання попередніх результатів. Систематизація інформації для дослідження. Діагностика структури управління та якості управлінських рішень. Ознайомлення з формальною організаційною структурою, визначення її типу. Оцінка відповідності оргструктури стратегії підприємства. Оцінка параметрів: гнучкості, надійності, оперативності, якості рішень. Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем. Основні контрагенти підприємства, оцінка взаємозв'язків. Діагностика зовнішнього середовища підприємства. Аналіз зв'язків з органами місцевої влади і самоврядування. Екологічні чинники, оцінка їх впливу. Оцінка загальних результатів діяльності підприємства. Критерії і показники, що використовуються для загальної діагностики системи менеджменту підприємства. Загальна ефективність діяльності як ступінь досягнення цілей. Інформаційні технології та оцінка ефективності їх використання.

Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства

Поняття виробничого потенціалу. Характеристики виробничого потенціалу підприємства. Системні характеристики. Структурні характеристики. Кількісні характеристики. Якісні характеристики. Історичні умови формування та функціонування виробничого потенціалу. Соціально-економічні наслідки його використання. Оцінювання виробничого потенціалу. Ресурсний, структурний і цільовий підходи до визначення виробничого потенціалу. Показники оцінки виробничого потенціалу. Результати оцінки ВП та їхнє застосування

Тема 9. Фінансова діагностика

Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика. Дескриптивні, предикативні і нормативні моделі фінансової діагностики, їх сутність, особливості і сфера використання. Методичні проблеми дескриптивних моделей. Побудова системи аналітичних коефіцієнтів, методика їх обчислення і способи оцінки. Предикативні моделі у прогнозуванні майбутнього

фінансового стану. Система показників фінансового стану підприємства. Діагностика за показниками ліквідності, фінансової стійкості, обіговості, рентабельності. Використання програмних комп'ютерних продуктів для оцінки фінансового стану підприємства. Життєвий цикл підприємства і тенденції у значеннях певних груп показників фінансового стану. Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства. Процедури синтезування одиничних та групових показників, способи їх оцінки. Різноманітність підходів до оцінки фінансового стану з урахуванням специфіки замовника. Використання середньозважених величин з урахуванням їх значимості. Алгоритм порівняльної оцінки результатів фінансово-господарської діяльності підприємства (за А. Шереметом), його переваги і недоліки.

Тема 10. Діагностика економічної безпеки

Економічна безпека підприємства: сутність, основи оцінки. Поняття економічної безпеки підприємства. Конкретизація поняття безпеки за різними ознаками. Економічна безпека підприємства як стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів. Функціональні складові економічної безпеки: фінансова, техніко-технологічна, інформаційна та інші. Методичний апарат діагностування економічної безпеки. Прямі та непрямі ознаки порушення підприємством зони безпеки. Ідентифікація поточної зони функціонування підприємства. Методи оцінки економічної безпеки за результатами фінансової діагностики. Якісні характеристики стану безпеки (небезпеки), їх бальна оцінка. Вітчизняний і зарубіжний досвід діагностування економічної безпеки підприємства. Особливості методичних підходів українського Агентства з питань неплатоспроможності і банкрутства підприємств. Z-рахунок Альтмана, різновиди моделей. «Крайка безпеки» за К.Друрі. Оцінка корпоративних ресурсів і визначення стану економічної безпеки.

Тема 11. Діагностика економічної культури підприємства

Економічна культура підприємства й особливості її діагностики. Поняття економічної культури, її складові. Експертний аналіз в оцінці внутрішнього інституціонального середовища підприємства. Виявлення проблем формальних і неформальних відносин, конфліктів. Особливості оцінки продуктивності творчої праці, цінності інтелектуальних продуктів. Якісний аналіз методів та інструментарію планування, обліку і контролю на підприємстві. Оцінка рівня професіоналізму та кваліфікації провідних спеціалістів, економічних служб підприємства, їхньої здатності до сприйняття та застосування нових знань. Оцінка системи управлінського обліку та її місця у прийнятті управлінських рішень. Оцінка контролю дій і контролю результатів. Обґрунтованість управлінських рішень, їх оцінка. Способи оцінки відповідності діючої стратегії оптимальній. Проблеми виявлення і оцінки хронічного ефекту. Оцінка методичної чіткості та рівня обґрунтованості інвестиційних проектів, бізнес-планів підприємства; програмні комп'ютерні продукти для оцінки. Система управління проектами, діагностика її ефективності.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективності функціонування та розвитку аграрного підприємства в конкурентному середовищі (16 год.)	
1.1	Тема. Предмет і завдання освітнього компонента (2 год.) 1. Економічна діагностика: її сутність, класифікація за ознаками. 2. Інструментарій економічної діагностики. 3. Предмет і задачі освітнього компонента.
1.2	Тема. Діагностика конкурентного середовища аграрного підприємства(4 год.) 1. Конкурентне середовище аграрного підприємства: умови та чинники впливу. 2. Методики діагностики конкурентного середовища
1.3	Тема. Оцінка стратегічного протистояння підприємств-конкурентів(2 год.) 1. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку 2. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції.
1.4	Тема. Діагностика конкурентоспроможності аграрного підприємства (2 год.) 1. Поняття конкурентоспроможності підприємства. 2. Методика діагностики конкурентоспроможності підприємства. 3. Діагностика конкурентної позиції.
1.5	Тема. Діагностика конкурентоспроможності аграрного продукції підприємства (2 год.) 1. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства. 2. Методика діагностики конкурентоспроможності продукції підприємства. 3. Розробка заходів щодо підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.
1.6	Тема. Діагностика майна і ринкова ціна підприємства (4 год.) 1. Сутність, необхідність і цілі оцінки вартості підприємства. 2. Затратний і прибутковий підхід до оцінки вартості підприємства. 3. Ринковий підхід до оцінки вартості підприємства.
Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу аграрного підприємства та оцінка його стану (14 год.)	
2.1	Тема. Управлінська діагностика (2 год.) 1. Поняття управлінської діагностики. 2. Методологічні основи функціонально-вартісної діагностики систем управління.
2.2	Тема. Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства (4 год.) 1. Поняття, зміст і склад виробничого потенціалу. 2. Теоретичні основи діагностики виробничого потенціалу аграрного підприємства. 3. Ресурси аграрного підприємства: облік і оцінка, формування виробничих фондів, ресурсів праці.
2.3	Тема. Фінансова діагностика (4 год.) 1. Цілі і задачі фінансової діагностики. 2. Діагностика поточного стану підприємства. 3. Фінансовий механізм підвищення економічної стійкості підприємства
2.4	Тема. Діагностика економічної безпеки підприємства (2 год.) 1. Поняття економічної безпеки підприємства. 2. Фактори, що впливають на економічну безпеку підприємства. 3. Діагностика економічної безпеки підприємства
2.5	Тема. Діагностика економічної культури підприємства (2 год.)

	1. Поняття, структура і зміст економічної культури. 2. Діагностика економічної культури. 3. Вплив економічної культури на продуктивність
--	--

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективності функціонування та розвитку аграрного підприємства в конкурентному середовищі (10 год.)	
1.1	Тема. Предмет і завдання освітнього компонента (2 год.) 1. Економічна діагностика: її сутність, класифікація за ознаками. 2. Інструментарій економічної діагностики. 3. Предмет і задачі освітнього компонента.
1.3	Тема. Оцінка стратегічного протистояння підприємств-конкурентів (2 год.) 1. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку 2. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції.
Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу аграрного підприємства та оцінка його стану (2 год.)	
2.3	Тема. Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства (2 год.) 1. Поняття, зміст і склад виробничого потенціалу. 2. Теоретичні основи діагностики виробничого потенціалу аграрного підприємства. 3. Ресурси аграрного підприємства: облік і оцінка, формування виробничих фондів, ресурсів праці.
2.4.	Тема. Фінансова діагностика (4 год.) 1. Цілі і задачі фінансової діагностики. 2. Діагностика поточного стану підприємства. 3. Фінансовий механізм підвищення економічної стійкості підприємства

5.3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна	заочна
1.	Предмет і завдання освітнього компонента 1. Економічна діагностика: її сутність, класифікація за ознаками. 2. Інструментарій економічної діагностики. 3. Предмет і задачі освітнього компонента.	2	2
2.	Діагностика конкурентного середовища аграрного підприємства 1. Конкурентне середовище підприємства: умови та чинники впливу. 2. Методики діагностики конкурентного середовища	2	-
3.	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів 1. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку 2. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції.	2	2
4.	Діагностика конкурентоспроможності аграрного підприємства 1. Складові конкурентоспроможності підприємства. 2. SWOT-аналіз підприємства. 3. Підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства.	2	-
5.	Діагностика конкурентоспроможності продукції аграрного підприємства 1. Конкурентоспроможність продукції підприємства. 2. Інструментарій оцінки конкурентоспроможності продукції.	2	-

6.	Діагностика майна і ринкова ціна підприємства 1. Вартість господарюючого суб'єкта. 2. Концепції природи вартості. 3. Предмет, мета і принципи оцінки вартості.	2	2
7.	Модульна контрольна робота №1	2	-
8.	Управлінська діагностика 1. Цілі, причини та методи управлінського аналізу. 2. Визначення стратегічних ресурсів підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємства. 3. Існуючі підходи до визначення структури управлінського аналізу.	2	-
9.	Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства 1. Сутність, основні характеристики та складові виробничого потенціалу підприємства 2. Оцінка стану та використання виробничого потенціалу.	2	-
10.	Фінансова діагностика 1. Фінансова діагностика: основні положення, об'єкти і суб'єкти аналізу. 2. Інструментарій фінансової діагностики. 3. Діагностика підприємства за допомогою фінансової звітності. 4. Діагностика підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів.	4	2
11.	Діагностика економічної безпеки підприємства 1. Характеристика економічної безпеки підприємства 2. Інструментарій оцінки рівня економічної безпеки підприємства. 3. Механізми забезпечення належної економічної безпеки підприємства.	2	-
12.	Діагностика економічної культури підприємства 1. Сутність та елементи економічної культури підприємства. 2. Моделі і типи організаційної культури. 3. Інструментарій оцінки економічної культури.	2	-
13.	Модульна контрольна робота №2	2	-
Разом		28	8

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання (тема) теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет і завдання освітнього компонента	5	11
2	Діагностика конкурентного середовища аграрного підприємства	5	13
3	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	6	12
4	Діагностика конкурентоспроможності аграрного підприємства	7	12
5	Діагностика конкурентоспроможності продукції аграрного підприємства	7	13
6	Діагностика майна і ринкова ціна підприємства	5	11
7	Управлінська діагностика	6	14
8	Діагностика виробничого потенціалу аграрного підприємства	5	10
9	Фінансова діагностика	3	8
10	Діагностика економічної безпеки підприємства	7	14
11	Діагностика економічної культури підприємства	6	14
Разом		62	132

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання є формою індивідуально - консультативної роботи викладача зі здо У процесі засвоєння знань з освітнього компоненту «Економічна діагностика

аграрного підприємства» здобувач повинен уміти готувати реферати і складати есе. Участь у названих формах самостійної роботи закладає у здобувачів первинні навички самостійної дослідницької діяльності, набуття навичок пошуку, опрацювання відповідних джерел інформації.

Реферат – це скорочений виклад змісту первинного документа або його частини, з основними фактичними даними й висновками. Він починається з викладу сутності роботи і складається за таким планом: тема, предмет, (об’єкт). характер і мета роботи. В рефераті слід показати ті особливості теми, які необхідні для розкриття мети і змісту роботи, методи проведення роботи. Виклад матеріалу в рефераті має бути коротким і точним. Виконана реферативна робота повинна продемонструвати наявність навичок у здобувача щодо самостійного пошуку та опрацювання джерельної бази з обраної теми. З цією метою здобувач має знайти, ознайомитись і використати декілька наукових, навчальних і науково-методичних публікацій. В яких висвітлюються ті чи інші аспекти обраної теми. До таких джерел належать, по-перше, наукові публікації. У вступі автор аргументує вибір теми, вказує на її важливість, актуальність теми. Основна частина реферативної роботи складається з відповідних розділів. Назва будь-якого розділу основної частини не повинна повторювати назву теми роботи. Висновки робляться щодо кожного з розділів основної частини, а також узагальнення і можливі шляхи розв’язання проблем, розглянутих в основній частині дослідження. Список використаних джерел включає бібліографічний опис усіх опрацьованих і використаних автором у цій роботі джерел інформації.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи:

1. Сутність діагностичного аналізу.
2. Планування процесу діагностичного аналізу.
3. Види діагностичного аналізу.
4. Економічна діагностика, її види.
5. Методичний апарат та інструментарій економічної діагностики.
6. Методичні особливості проведення діагностики галузі.
7. Діагностика сил конкуренції.
8. Оцінка конкурентних позицій підприємств – основних суперників.
9. Оцінка перспектив розвитку аграрного виробництва.
10. Конкурентоспроможність підприємства: сутність, проблеми визначення й оцінки.
11. Конкурентний статус підприємства, його оцінка.
12. SWOT-аналіз аграрного підприємства.
13. Порівняльна діагностика конкурентоспроможності підприємств-суперників.
14. Конкурентоспроможність аграрної продукції: сутність і особливості оцінки.
15. Процедура оцінки конкурентоспроможності аграрної продукції.
16. Зведена оцінка конкурентоспроможності продукції та конкурентоспроможності підприємства.
17. Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства.
18. Гнучкість виробничої системи та її діагностика.
19. Оцінка техніко-організаційного рівня стабільного виробництва.
20. Підприємство як цілісний майновий комплекс.
21. Справжня економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу.
22. “Дохідні” методи оцінки майна.
23. Гудвіл і його оцінка.
24. Сутність управлінської діагностики та організація її проведення.
25. Діагностика структури управління та якості управлінських рішень.
26. Оцінка зв’язків підприємства із зовнішнім середовищем.
27. Оцінка загальних результатів діяльності підприємства.
28. Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика.
29. Система показників фінансового стану підприємства.
30. Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства.
31. Економічна безпека підприємства: сутність, основи оцінки.

- 32.Методичний апарат діагностування економічної безпеки.
- 33.Вітчизняний і зарубіжний досвід діагностування економічної безпеки підприємства.
- 34.Економічна культура підприємства й особливості її діагностики.
- 35.Якісний аналіз методів та інструментарію планування, обліку і контролю на підприємстві.
- 36.Обґрунтованість управлінських рішень, їх оцінка.

6.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення практичних занять. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-практичного завдання у формі реферату.

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам придбати теоретичні знання про використання методичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану підприємства;
- участі у практичних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань з розкриття економічної сутності діагностики підприємства; оцінювання стратегічного протистояння підприємств - конкурентів; ознайомлення із алгоритмом проведення діагностики конкурентного середовища підприємства; вивчення схеми діагностики конкурентоспроможності підприємства; опанування алгоритму діагностики конкурентоспроможності продукції підприємства; оцінка виробничого потенціалу підприємства; дослідження економічної безпеки підприємства;
- отримання консультації. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень освітнього компонента;
- виконання самостійної роботи. Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань з питань діагностики підприємств;
- проведення підсумкового контрольного випробування.

Відповідність програмних результатів та методів навчання наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій).
ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, фасилітація).
ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та	Практичні заняття, самостійна робота. (Розповідь, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, фасилітація).

інших обмежень.	
ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Практичні заняття, самостійна робота. (Розповідь, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, фасилітація, воркшоп).
ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання).
ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, навчальна дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, розрахункові завдання).
ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання).
ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	Практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання).
ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання).
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання).
ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем	Практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (Розповідь, пояснення, дискусія з проблемних питань, групове обговорення ситуації).
ПРН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	Практичні заняття, самостійна робота. (Розповідь, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, фасилітація).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою економічної теорії і економіки підприємства.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система

оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій здобувачській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.)

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					іспит	залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

1	2	3	4	5	6	7
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій здобувачський конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)											Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)						Бал за відвідуванн я (всього 0-5)		Бал заохочуваль ний (всього -0-5)					
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1)						Змістовний модуль 2 (ЗМ 2)					0-5	0-5	100
Поточний контроль - 45						Поточний контроль - 45							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
6	8	8	7	8	8	9	9	9	9	9			
Модульний контроль - 45						Модульний контроль - 45							
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2													

* T1,T2,T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу здобувачького самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні вказівки

1. Шевченко А.А. Методичні вказівки для самостійного вивчення та проведення практичних занять з освітнього компонента «Економічна діагностика аграрного підприємства» для здобувачів денної та заочної форми навчання галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня освіти. Одеса.: ОДАУ. 2024.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Базецька Г. І. Економічна діагностика та аналітика у бізнесконсультуванні: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесконсалтинг». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Економічна діагностика: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2021. 164с.
3. Економічна діагностика: Підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 284 с.
[URL:http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8612/1/Підручник.pdf](http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8612/1/Підручник.pdf)
4. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навчальний посібник/ МОН МС України, Луцький національний технічний університет, Волинський інститут економіки та менеджменту. 2-е вид. Київ, 2017. 456 с.
5. Сарай Н.І. Економічна діагностика: Навчальний посібник для здобувачів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. Тернопіль, 2015. 165 с.
6. Яцкевич І. В. Економічна діагностика [Текст] : навч. посіб. Одеса, 2015. 291 с.

Допоміжна

1. Levkina R.V., Kravchuk I.I., Sakhno I.V., Kramarenko K.M., Shevchenko A.A. The economic mathematical model of risk analysis in agriculture in conditions of uncertainty. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol 3, No 30 p. 248-255 URL: <http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456789/2706>
2. Maksym Zhytar, Olga Sosnovska, Roman Shchu, Oksana Lisnichu, Alla Navolokina, Scientific and methodical approach to the assessment of diagnostics of the economic security of economic financial and credit activity: problems of theory and practice volume 5 (46), 2022 URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3872/3669>
3. Ажаман І.А., Євдокімова О.М. Економічна діагностика та інформаційний потенціал підприємства. *Наукові інновації та передові технології*. №2 (16) 2023.с.179-189 URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/3662/3682>
4. Завитій О. Роль фінансової діагностики в діяльності підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2021. Випуск 1-2. С. 33-41. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2021.01.033>
5. Кривов'язюк І.В. Концептуальна модель та принципи діагностики потенціалу фінансово-економічної стійкості корпорації. *Молодий вчений*. № 3 (55), березень, 2018 р. С. 354 – 358. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/3/79.pdf>.
6. Шевченко А.А., Донцов А.Ю. Механізм виникнення кризового стану в аграрному підприємстві. *Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференція «Сталий розвиток економіки, суспільства та підприємництва»* (м. Івано – Франківськ, 27-28 квітня 2023 р.) с.256-258 URL: <https://nung.edu.ua/news/mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiya-stalyy-rozvytok-ekonomiky-suspilstva-ta>
7. Шевченко А.А., Кришталь В.О. Економічна діагностика як рушійний механізм забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання *Шляхи розвитку науки в*

сучасних кризових умовах: тези доп. І міжнародної наук. – практ. інтернет-конференції, (Дніпро, 28-29 травня 2020 року). Дніпро, С.541-543

8. Шевченко А.А., Кулаксіз Н.Д. Удосконалення фінансової стійкості аграрного підприємства *Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: тези доп. І міжнародної наук. – практ. інтернет-конференції, (Дніпро, 28-29 травня 2020 року). Дніпро, С.553-555*

9. Шевченко А.А., Петренко О. П., Бірагова О.В. Виробничий потенціал аграрних підприємств в умовах невизначеності. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 156-162. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-22)

10. Шевченко А.А., Петренко О.П. Детермінанти економічного розвитку сільського господарства в Україні. *Modern Economics* № 38 (2023). С. 186-193
[URL:https://modecon.mnau.edu.ua/issue-38-2023/](https://modecon.mnau.edu.ua/issue-38-2023/)

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики України (Укрстат) /URL:<http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Національний інститут стратегічних досліджень НАН України [URL:http://www.niss.gov.ua/](http://www.niss.gov.ua/)

3. Рейтингове агентство «Кредит-Рейтинг» URL:<http://www.kredit-rating.ua/>

4. Ресурси Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua